

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ EURÓPAI UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2012.5.15.
JOIN(2012) 13 final

**KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ
EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

**Keleti partnerség:
A 2013. évi őszi csúcstalálkozó ütemterve**

{SWD(2012) 108 final}
{SWD(2012) 109 final}

KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Keleti partnerség: A 2013. évi őszi csúcstalálkozó ütemterve

BEVEZETÉS

Az EU és kelet-európai partnerei – Örményország, Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna – közötti együttműködés az Unió külkapcsolatainak kulcsfontosságú részét képezi. Minél közelebb kerülnek a partnerországok az EU-hoz, annál nagyobb a lehetőség az Unió és az országok közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok fokozására.

E közlemény célja annak a keleti partnerségi ütemtervnek a bemutatása, amelyről a 2011. szeptember 29–30-án tartott Varsói keleti partnerségi csúcstalálkozón állapodtak meg¹. Az ütemterv célja a 2013 őszén megrendezésre kerülő következő csúcstalálkozóval kapcsolatos munka irányítása². A keleti partnerség bilaterális és multilaterális dimenzióit egyaránt tartalmazza, és a közös felelősségvállalás, a differenciálás és a feltételeesség elvén alapszik.

1. SZAKPOLITIKAI KÖRNYEZET

1.1. A keleti partnerség: közös értékeket valló egyenlő felek partnersége

A keleti partnerséget 2009-ben indították útjára egy Prágában megtartott csúcstalálkozón³, az EU és kelet-európai partnerországainak arra irányuló erőfeszítése eredményeképp, hogy előmozdítsák a politikai és gazdasági reformokat, valamint segítsék a régió országait, hogy közelebb kerüljenek az EU-hoz. A partnerség alapját a nemzetközi jog és az alapvető értékek – beleértve a demokrácia, a jogállamiság, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása, a piacgazdaság, a fenntartható fejlődés és a jó kormányzás – iránti közös kötelezettségvállalás jelenti.

Minden egyes ország egyedi kapcsolatot tart fenn az EU-val, a keleti partnerség égisze alatt az EU és partnerországai elkötelezték magukat a multilaterális dimenzió továbbfejlesztése mellett – valamennyi uniós tagállam és partnerország bevonásával. A multilaterális dimenzió kialakításának célja, hogy megerősítse és kiegészítse a bilaterális kapcsolatokat, továbbá elősegítse a közös álláspontok kialakítását és a közös tevékenységeket.

---

¹ A keleti partnerséggel foglalkozó, 2011. szeptember 29–30-i varsói csúcstalálkozó együttes nyilatkozata.

² Ez az ütemterv nem befolyásolja egyetlen kelet-európai partnerország egyéni törekvéseit vagy az európai integrációra vonatkozó ütemtervét sem. Tartalmának kialakítását elősegítették az uniós tagállamokkal, a kelet-európai partnerországokkal és a civil társadalom képviselőivel folytatott konzultációk.

³ A keleti partnerséggel foglalkozó prágai csúcstalálkozó együttes nyilatkozata, 2009. május 7.

A 2011 szeptemberében Varsóban tartott második keleti partnerségi csúcstalálkozón megerősítették a Prágában elfogadott ütemtervet, valamint elismerték, hogy számos területen jelentős eredményeket sikerült elérni. A csúcstalálkozó résztvevői azonban azt is felismerték, hogy a reformtörekvéseket meg kell erősíteni, a reformok üteme meghatározza az együttműködés intenzitását, és a reformok iránt leginkább elkötelezett partnerek számára lennének a leghasznosabbak az Európai Unióval fenntartott kapcsolatok. A partnerek a közös értékek iránti kötelezettségvállalás megújítását is szorgalmazták.

A tényleges változtatások alapvető fontosságúak a fenntartható demokratikus intézmények létrehozásához, az elhúzódó konfliktusok békés megoldásához, valamint a fenntartható és az inkluzív gazdasági növekedést és a munkahelyteremtés fokozását szolgáló szilárd alap kialakításához. A mélyen gyökerező és fenntartható demokrácia felé való haladás kulcsfontosságú az EU és a kelet-európai partnerországok közötti jövőbeni kapcsolatok tekintetében.

Különös hangsúlyt fektettek a társadalom egészével való együttműködés szükségességére. A civil társadalom meghatározó eleme egy jól működő demokratikus rendszernek. A kelet-európai országokban a civil társadalom uniós támogatását és a társadalom tagjaival való együttműködést éppen ezért jelentősen megerősítik.

Ezek az aspektusok éppen ezért kiemelt helyet foglalnak el a javasolt ütemtervben.

1.2. Célkitűzések

A keleti partnerség fő célja, hogy megteremtse az Európai Unió és a kelet-európai partnerországok közötti **politikai társuláshoz és mélyebb gazdasági integráció felgyorsításához** szükséges feltételeket. A keleti partnerség varsói csúcstalálkozója elismerte az egyes partnerek európai törekvéseit és európai irányát, valamint a szilárd és fenntartható demokrácia iránti elkötelezettségüket. Kiemelte a keleti partnerség különös szerepét azok támogatásában, akik még szorosabb kapcsolatot akarnak kialakítani az EU-val⁴. A keleti partnerség további célja a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok erősítése. Ezek a célkitűzések támogatják mind az EU-nak, mind a partnerországoknak a stabilitás, a biztonság és a jólét iránti közös elkötelezettségét. Ezen átfogó célok támogatása érdekében az EU és a kelet-európai partnerországok:

- **Új és átfogóbb szerződéses kapcsolatokat alakítanak ki az EU és a partnerországok között,** társulási megállapodások formájában, esetenként beleértve a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásokat is, amelyek esetében a szabályozások közelítése a kereskedelem és a beruházás liberalizációjából származó pozitív hatásokat erősíti, amely az uniós jogszabályokkal és szabványokkal való konvergenciát eredményezi.
- **Támogatják az állampolgárok jól szervezett és biztonságos mobilitását és a vízumliberalizációt.** A partnerországok polgárainak mobilitását első lépésként a vízumkönnyítés és visszafogadási megállapodások révén fogják támogatni, a vízummentesség pedig a végső cél.
- **Erősítik az ágazati együttműködést,** továbbá elősegítik a partnerországok uniós programokban és az ügynökségek munkájában való részvételét.

---

⁴ A keleti partnerséggel foglalkozó, 2011. szeptember 29–30-i varsói csúcstalálkozó együttes nyilatkozata.

A keleti partnerség foglalkozik a befejezetlen átalakulás kérdésével. Reformfolyamataik támogatása révén segíti a partnerországokat a demokrácia és a piacorientált gazdaság irányába való átmenet befejezésében.

2. AZ ÚJ MEGKÖZELÍTÉS ALKALMAZÁSA

Az ütemterv célja, hogy elősegítse a megújult európai szomszédságpolitika „többet többért” elvének a gyakorlatba történő átültetését. Minél jelentősebb előrehaladást ér el egy ország, annál több támogatást kap az EU-tól. Ez magába foglalja a társadalmi és gazdasági fejlődésre irányuló finanszírozás növelését, az átfogó intézményfejlesztést célzó nagyobb szabású programokat, az EU belső piacához való szélesebb körű hozzáférést a kelet-európai partnerországok számára, a befektetésekre irányuló fokozott uniós finanszírozást, beleértve az EBB-kölcsönöket, valamint uniós költségvetésből származó támogatásokat az EBB-től és egyéb nemzetközi pénzügyi intézményeitől származó kölcsönökkel ötvözve, és a fokozott politikai párbeszédet. A reformok megvalósítása terén elért haladást az európai szomszédságpolitika éves országjelentéseiben értékelik.

A reformok irányába tett fejlődést olyan különleges kritériumok alapján értékelik, amelyek tükrözik az EU és a partnerországok közötti meglévő megállapodásokban – beleértve az európai szomszédságpolitika cselekvési terveit/társulási menetrendjeit – már szereplő kötelezettségvállalásokat. Az EU átfogó szemléletet alkalmaz partnereivel kapcsolatban, beleértve a régióban tapasztalt instabilitás és konfliktusok megoldásával kapcsolatos erőfeszítéseket.

Az ütemtervet kiegészíti a „többet többért” elv keretében nyújtott további támogatás. Létrehozzák a keleti partnerséggel kapcsolatos integráció és együttműködés (EaPIC) elnevezésű új programot, a 2012 és 2013 közötti időszakra évi 130 millió EUR indikatív költségvetési juttatással. Ez kiegészíti a kelet-európai partnerországokra irányuló 1,9 milliárd EUR összegű uniós kötelezettségvállalást a 2012 és 2013 közötti időszakra. A kelet-európai partnereknek a felsőoktatási együttműködési programokban (Erasmus Mundus és Tempus) való részvételére irányuló költségvetési előirányzat megkétszereződik az Erasmus, és jelentősen megnövekszik a Tempus esetében. Az EaPIC a demokratikus átalakulás, az intézményfejlesztés, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a fokozott bizalomépítési intézkedések elősegítésére összpontosít.

3. AZ ÜTEMTERV: DINAMIKUS ESZKÖZ A REFORMOKRA ÉS AZ ELŐREHALADÁSRA IRÁNYULÓ KÖZÖS KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS NYOMON KÖVETÉSÉRE

A keleti partnerség ütemterve és a mellékelt dokumentumban található két táblázat lehetővé teszi az EU és a kelet-európai partnerországok számára a reformok és a haladás irányítását és nyomon követését.

Az ütemterv tartalmazza:

- az EU és kelet-európai partnerországai által a 2009. évi prágai és a 2011. évi varsói csúcstalálkozók nyilatkozataiból eredő, a keleti partnerség keretében közösen megállapított **célkitűzéseket**,

- a **reformokat és haladást**, amelyeket a partnerországok el kívánnak érni, hogy eleget tegyenek a vonatkozó társulási menetrendekben és az európai szomszédságpolitika cselekvési terveiben szereplő közösen meghatározott reformlépések célkitűzéseinek,
- az EU által uniós pénzügyi együttműködés és politikai párbeszéd révén biztosított **különböző eszközöket és támogatást**,
- jelzést arra vonatkozóan, hogy 2013 második felére az EU és partnerországai milyen fejlődést kívánnak elérni a célkitűzések kapcsán, **a célok, az eredmények vagy a határidők** meghatározása révén.

4. AZ ÜTEMTERV BILATERÁLIS FEJEZETE

Az ütemterv bilaterális dimenziókkal foglalkozó táblázata az alábbi közösen kialakított főbb célkitűzésekre összpontosít:

- politikai társulás és gazdasági integráció,
- a polgárok fokozottabb mobilitása jól szervezett és biztonságos környezetben,
- megerősített ágazati együttműködés.

Mindhárom célkitűzés esetében az ütemterv bilaterális dimenziókkal foglalkozó fejezetének célja olyan típusú szakpolitikai intézkedések meghatározása, amelyekre a partnerországoknak a meglévő közösen elfogadott olyan dokumentumok, mint a társulási menetrendek, az európai szomszédságpolitika cselekvési tervei, valamint az uniós támogatások alapján szükségük van.

- **1. célkitűzés: politikai társulás és gazdasági integráció**

A közös értékek alkalmazása

A bilaterális dimenziókkal foglalkozó fejezet felsorolja a közös értékek végrehajtásának értékelésére vonatkozó alapvető kritériumokat. Emellett tartalmazza a partnerországoknak a közösen elfogadott dokumentumokban, például a társulási menetrendekben meghatározott fő intézkedéseit, illetve az EU által nyújtott támogatást.

Hol tart most a keleti partnerség?

Véglegesítették a társulási megállapodásról – beleértve egy mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség kialakításáról – szóló tárgyalásokat, és az elfogadott szöveget 2012. március 30-án parafálták. Társulási megállapodásokról folyó tárgyalásokat kezdeményeztek a Moldovai Köztársasággal, Grúziával, Örményországgal és Azerbajdzsánnal, amelyek megfelelően haladnak, míg a társulási megállapodások szerves részét képező mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásokról⁵ folyó tárgyalásokat (a továbbiakban: DCFTA) kezdtek 2011 decemberében Grúziával és a Moldovai Köztársasággal, valamint 2012 februárjában Örményországgal.

---

⁵ A DCFTA-tárgyalások feltételezik a Kereskedelmi Világszervezetben (WTO) való tagságot.

2013 őszéig várható eredmények

Az EU–Ukrajna társulási megállapodásról szóló tárgyalásoknak a 2011. decemberi csúcstalálkozón való befejezését követően a két fél közös álláspontra jutott Ukrajna teljesítményét illetően, nevezetesen a közös értékek és jogállamiság tiszteletben tartása kapcsán, amely alapvető fontosságú lesz az EU-val történő politikai társulás és gazdasági integráció felgyorsítása tekintetében, beleértve a társulási megállapodás megkötését és az azt követő végrehajtást.

2013 őszéig a Moldovai Köztársasággal, Grúziával, Örményországgal és Azerbajdzsánnal való társulási megállapodásokról folytatott tárgyalásoknak előrehaladottnak vagy véglegesnek kell lenniük. Az Örményországgal, Grúziával és a Moldovai Köztársasággal folytatott DCFTA-tárgyalásoknak előrehaladottnak vagy véglegesnek kell lenniük, és jelentős előrehaladást kell elérni a szabályozási harmonizáció területén a Bizottság ajánlásaival összhangban. Azerbajdzsánnak előrehaladást kell elérnie a WTO-csatlakozás kapcsán, amely a DCFTA-tárgyalások megkezdésének előfeltételét jelenti.

A társulási megállapodások – illetve megfelelő esetben beleértve a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodások – előkészítési és végrehajtási folyamatának támogatása érdekében az EU-nak, valamint Örményországnak, Azerbajdzsánnak, Grúziának és a Moldovai Köztársaságnak meg kell állapodniuk a társulási ütemtervekről 2013-ban.

A tárgyalási folyamat során az EU teret biztosít a politikai párbeszédhez, illetve pénzügyi támogatást nyújt partnerei számára, többek között az átfogó intézményfejlesztési programokon keresztül. A keleti partnerség közös értékeinek végrehajtásához szükséges politikai reformok irányába tett előrelépés, valamint az EU és partnerországai közötti kapcsolatok általános állapota hatással lesz arra, hogy a partnerországok milyen gyorsan tudnak előnyre szert tenni az EU-val való szorosabb kapcsolatokból. A közelgő parlamenti választások Örményországban, Grúziában és Ukrajnában mérföldkövek lesznek a demokrácia megszilárdítása kapcsán ezekben az országokban.

Az EU jelentős és intenzív erőfeszítéseket vár a lehető legkorábbi békés konfliktusrendezésre vonatkozóan Grúziában, a Moldovai Köztársaságban a Dnyeszteren túli régióban fennálló konfliktus, valamint a hegyi-karabahi konfliktust illetően. Az EU megerősíti elkötelezettségét, amely szerint továbbra is részt vesz a grúziai stabilizációs és konfliktuskezelési erőfeszítésekben többek között azért, hogy továbbra is ellátja a genfi tárgyalások társelnöki feladatait, támogatja az Európai Unió dél-kaukázusi és a grúziai válság ügyével megbízott különleges képviselőjének törekvéseit, illetve az európai uniós megfigyelő misszió (EUMM) folyamatos jelenléte révén. A Dnyeszteren túli régióban fennálló konfliktust illetően az EU teljes mértékben támogatja az EBESZ égisze alatt működő 5 + 2 formáció jelenleg is zajló közvetítési kísérleteit, amelyben maga is részt vesz. Teljes körűen támogatja továbbá az EBESZ hegyi-karabahi helyzettel foglalkozó minszki csoportjának – amelynek az EU nem tagja – közvetítői erőfeszítéseit. Megerősíti a madridi konferencia elveinek támogatását, továbbá felszólítja Örményországot és Azerbajdzsánt, hogy fokozzák arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy megállapodásra jussanak ezen elvekkel kapcsolatban, megalapozva ezáltal a békét. Az EU fokozza az érintett partnerországokkal való együttműködést, valamint megerősíti a bizalomépítő és a konfliktusok által sújtott személyek életminőségének javítását célzó intézkedések támogatását. A partnerek Európai Unióval való politikai társulása és gazdasági integrációja pozitív hatással lesz a konfliktusok rendezésére és a stabilitásra a régión belül.

Az Európai Unió továbbra is szilárdan elkötelezett a belarusz nép és civil társadalom szerepvállalásának megerősítése mellett. Tekintettel az EU-Belarusz kapcsolatok jelenlegi helyzetére, az EU tovább növeli a belarusz civil társadalom és a demokratikus politikai erők számára nyújtott támogatását az „EU modernizációs párbeszéde” segítségével, amelyet 2012. március 29-én indítottak útjára Brüsszelben az EU-nak a belarusz nép demokratikus törekvéseinek támogatása iránti határozott elkötelezettségének jeleként. Az EU továbbra is szorosan figyelemmel kíséri a belarusz helyzetet, és megerősíti – a többek között a párbeszéd és a keleti partnerség keretében megvalósuló – kötelezettségvállalási politikáját. A bilaterális kapcsolatok fejlesztése továbbra is attól függ, hogy Belarusz milyen haladást tud elérni a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok elveinek tiszteletben tartása terén. Ezzel egyidőben, és a további fejleményekre figyelemmel, az EU készen áll arra, hogy további célzott intézkedéseket hozzon az együttműködés területén, az adott esetnek megfelelően.

- **2. célkitűzés: fokozottabb mobilitás a jól szervezett és biztonságos környezetben**

Hol tart most a keleti partnerség?

Mivel 2008 óta alkalmazzák a vízumkönnyítést és az EU-val való visszafogadási megállapodásokat, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna jelenleg a vízumliberalizációs cselekvési tervek végrehajtásán dolgozik. A mobilitási partnerségek hatályban vannak Grúziával, a Moldovai Köztársasággal, újabban pedig Örményországgal. 2011 márciusa óta Grúzia sikeresen hajtja végre a vízumkönnyítést és a visszafogadási megállapodásokat. Az Európai Bizottság 2012 márciusában – miután 2011 decemberében a Miniszterek Tanácsától megbízatást kapott – kezdte meg hasonló megállapodásokról szóló tárgyalások lefolytatását Örményországgal és Azerbajdzsánnal. A Belarusznak 2011 júniusában tett hasonló ajánlat a lakosság széles köre számára előnyös lenne, azonban a minszki hatóságok nem válaszoltak az ajánlatra. A vízum belarusz polgárok számára történő kiadásának megkönnyítése érdekében az EU tagállamai törekednek a Vízumkódexben rejlő rugalmas megoldások optimális kihasználására, különös tekintettel azokra a lehetőségekre, amelyek segítségével a belarusz állampolgárok egyes kategóriái számára vagy egyedi esetekben biztosíthatják a vízumdíj-mentességet, illetve a vízumdíjak csökkentését.

2013 őszéig várható eredmények

Várható, hogy az Örményországgal és Azerbajdzsánnal a vízumkönnyítés és a visszafogadási megállapodások kapcsán folytatott tárgyalásokat le lehet zárni. Az EU továbbra is készen áll, hogy ilyen megállapodásokról szóló tárgyalásokat kezdeményezzen Belarusszal. Az Azerbajdzsánnal való mobilitási partnerség kialakítása is elképzelhető. A vízumkönnyítés és a visszafogadási megállapodások hatékony végrehajtása, valamint az igazságszolgáltatási és a belügyi területek széles skáláján való hatékony együttműködés a vízumliberalizációra vonatkozó cselekvési tervvel kapcsolatos tárgyalások megkezdését eredményezheti hamarosan Grúziával, majd azt követően Örményországgal és Azerbajdzsánnal. Az EU a közeljövőben a vízumkérdésről szóló párbeszédet kíván elkezdni Grúziával. A Moldovai Köztársasággal és Ukrajnával való esetleges vízumliberalizáció a vonatkozó vízumliberalizációs cselekvési terveknek a két ország általi végrehajtásától függ.

- **3. célkitűzés: Fokozott ágazati együttműködés**

Az alábbi ágazati lefedettség indikatív és nem kimerítő jellegű. A fokozott ágazati együttműködésre vonatkozó további részletek a táblázatokban találhatóak. A keleti partnerséggel kapcsolatos, évente két alkalommal megrendezésre kerülő informális

párbeszédnek a partnerországokkal (részletes magyarázat az alábbi 5. pontban) szintén hozzájárulnak a bilaterális ágazati együttműködés fokozásához.

Részvétel az uniós programokban és az uniós ügynökségek munkájában

Hol tart most a keleti partnerség?

Az EU jegyzőkönyveket írt alá a Moldovai Köztársasággal és Ukrajnával, amelyek jogi alapként szolgálnak az olyan uniós programokban való részvételükhöz, amelyek nyitva állnak az ENP-partnerek előtt. A Moldovai Köztársaság 2012 januárjában csatlakozott a 7. kutatási és technológiafejlesztési keretprogramhoz. Az uniós ügynökségek és a kelet-európai országok közötti együttműködés vagy az együttműködés megerősítésére irányuló erőfeszítések előrehaladtak, különösen az igazság- és belügy, valamint a légi közlekedés biztonsága területén.

2013 őszéig várható eredmények

Az EU elő fogja segíteni a partnerországok részvételét a Bizottság vonatkozó közleménye alapján előttük nyitva álló **uniós ügynökségek munkájában és uniós programokban**.⁶ 2013 végéig a keleti partnerség további országai számára az uniós programokban való részvételt lehetővé tevő jegyzőkönyveket kölcsönös megállapodás alapján tárgyalják meg. A Bizottság támogatja a partnerországokat az uniós ügynökségek munkájában való részvétel jogszabályi előfeltételeinek teljesítésében, és támogatást nyújt számukra az uniós ügynökségek munkájában és a programokban való részvétel néhány járulékos költségének fedezésére.

Energia

Hol tart most a keleti partnerség?

A fokozott **energiabiztonságot** célzó ágazati reformok folyamatban vannak. Kezdeti lépések történtek a kelet-európai országok és az EU energiapiacainak integrálására, az EU és a keleti partnerországok közötti hálózati összeköttetések erősítésére, az ellátási források és útvonalak diverzifikálására, valamint az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások használatának fokozására. Megtörténtek az ágazati jogalkotás és az EU belső energiapiaci szabályainak egyes elemeit érintő szabályozás közelítésének kezdeti lépései. Ukrajna és a Moldovai Köztársaság az Energiaközösség tagja, amely az integráció hatékony eszköze. Grúzia és Örményország megfigyelőként vesz részt. A nukleáris biztonság növelése jelenleg zajlik Ukrajnában és Örményországban. A 2011-ben Fukushima-ban bekövetkezett balesetet követően mindkét ország vállalta, hogy önként végeznek stresszteszteket az EU-előírásoknak megfelelően. Belarusz szintén kötelezettséget vállalt arra, hogy a nukleáris biztonságra és kockázatra vonatkozó értékeléseket végez az atomerőművével kapcsolatos projektet illetően.

2013 őszéig várható eredmények

Az **energiaügyi partnerség megerősítéséhez** az energiabiztonságot, az energiaszállítást és -ellátást illetően inkluzív és nyílt politikára van szükség. Az ágazati politikák reformjának jelentős előrehaladást kell elérnie, amely lehetővé teszi az energiapiacok integrálása felé való

---

⁶ COM (2006) 724, A Bizottság közleménye „Az ENP-partnerországok közösségi ügynökségekben és közösségi programokban való részvételét elősegítő általános megközelítésről”, Brüsszel, 2006. december 4.

előrelépést. Ösztönzik az Energiaközösségről szóló szerződés tevékenységeivel való további szinergiát. A közös érdekeket szolgáló energiahálózatokat (földgáz, kőolaj, villamos energia) továbbfejlesztik a tervezés és a tényleges kiépítés tekintetében, beleértve a Déli Gázfolyosó megvalósítása felé tett konkrét lépéseket. Ez a folyosó stratégiai szempontból fontos infrastruktúra, amely biztosítja a Kaszpi-tengertől az európai piacig tartó energiaellátási útvonalak diverzifikációját. A partnerországok erőteljesebb energiahatékonysági és megújulóenergia-politikákkal és projektekkel rendelkeznek. Ukrajna és Örményország javítja atomerőművei biztonságát, és stresszteszteket hajt végre.

Közlekedés

Hol tart most a keleti partnerség?

Bár megkezdődött a közlekedési ágazat valamennyi szállítási módot lefedő reformja, ezek a folyamatok még korántsem fejeződtek be. A legtöbb ország fokozatosan halad előre az EU közlekedési előírásaival való összehangolás terén. A magas szintű közlekedésbiztonsági, védelmi és társadalmi előírások döntő fontosságúak a partnerországoknak az EU közlekedési rendszerébe való szorosabb integrációja szempontjából.

A **légi közlekedési ágazatban** az átfogó légi közlekedési megállapodásokról folyó tárgyalások lezárultak Grúziával és a Moldovai Köztársasággal, és hamarosan megkezdődnek Azerbajdzsánnal. Az Ukrajnával folyó tárgyalások folyamatban vannak. A **tengerbiztonság** fokozása továbbra is kihívást jelent, mivel a legtöbb partnerország zászlaja továbbra is szerepel a kikötő szerinti illetékes állam által végzett ellenőrzésekről szóló párizsi egyetértési megállapodás – amely méri a lobogó szerint állam teljesítményét – feketelistáján. A **biztonságos közúti közlekedés** a partnerországokban aggodalomra ad okot, mivel a közlekedési balesetekből származó halálozási arány jelentősen magasabb az uniós átlagnál. A **vasúti szállításban** rejlő potenciált jobban ki lehet aknázni az EU vasúti rendszereivel való fokozottabb átjárhatóság révén. Az EU és a partnerországok közötti problémamentes utazást és áruszállítást az infrastruktúra szűk keresztmetszete akadályozza. Az EU és a partnerországok együttműködnek az infrastruktúra-tervezés kapcsán a közlekedési hálózatok közötti csatlakozások biztosítása érdekében.

2013 őszéig várható eredmények

A közlekedési ágazat reformjának az EU közlekedésre vonatkozó szabványainak nagyobb mértékű közelítését kell biztosítania. A számos országgal folytatott légi közlekedési megállapodásokról folyó tárgyalásokat le kell zárni, míg egyéb tárgyalásoknak folyamatban kell lenniük vagy később kell megkezdődniük, és a végrehajtást nyomon kell követni. A tengeri közlekedés biztonsága és védelme javul a politikai reform eredményeképp, valamint fokozódik a lobogó szerinti állam teljesítménye a kikötő szerinti illetékes állam által végzett ellenőrzésekről szóló párizsi egyetértési megállapodás értelmében. A partnerországoknak javuló teljesítményt kell bemutatniuk a közúti közlekedés biztonságára vonatkozóan, valamint konkrét lépéseket kell tenniük az EU-val való vasúti átjárhatóság fejlesztését illetően. Az EU-val való közlekedési összeköttetéseknek javulniuk kell a hálózatok hatékonyabb tervezése és a prioritást élvező olyan infrastrukturális projektekkel kapcsolatos munka révén, amelyek elősegítik a partnerországok és a transzeurópai közlekedési hálózat összeköttetését.

Szabadság, biztonság és jogérvényesülés

Hol tart most a keleti partnerség?

Ezen a területen a bilaterális együttműködés lépésenként alakult ki. Az együttműködés először Ukrajnával kezdődött meg, egy egyedi EU-Ukrajna ágazati cselekvési tervvel. A mobilitási partnerségek a Moldovai Köztársasággal és Grúziával példát nyújtottak a migráció tágabb értelemben vett területén lévő kapcsolatok és tevékenységek megerősítésére, hozzájárulva ezáltal az Örményországgal való mobilitási partnerség aláírásához 2011 októberében. Fokozottabb regionális együttműködés alakult ki a határigazgatás kapcsán az EU Moldova-Ukrajna határőrizeti segítségnyújtó missziója (EUBAM) és a dél-kaukázusi integrált határigazgatási projekt (SCIBM) összefüggésében. Az EUBAM tovább folytatta a Moldovai Köztársaság Dnyeszteren túli régiójában kialakult helyzet megfelelő nyomon követését. A menekültügy, a szervezett bűnözés elleni küzdelem, az emberkereskedelem és a pénzmosás, valamint a korrupció, az adatvédelem és az igazságügyi együttműködés az elmúlt években szerepelt az EU és a kelet-európai partnerei napirendjén. A kábítószerrel kapcsolatos párbeszédet 2011-ben kezdték meg a Moldovai Köztársasággal, Örményországgal és Azerbajdzsánnal. 2011 decemberében az EU megerősítette az ágazati együttműködés további megerősítésére irányuló szándékát a keleti partnerség keretén belül, beleértve a kábítószer elleni küzdelemmel kapcsolatos kérdések vonatkozásában való együttműködést. Ezenfelül, ahogy az Európai Bizottságnak a keleti partnerség keretében folytatott bel- és igazságügyi együttműködésről szóló közleményében is szerepel, a bel- és igazságügyi kérdésekkel foglalkozó miniszeri szintű találkozónak az együttműködés érdekében megfelelő időben történő rendszeres összehívása elő fogja segíteni a bizonyos területeken való előrehaladáshoz szükséges megfelelő politikai iránymutatást és koordinációt⁷.

2013 őszéig várható eredmények

Az Európai Bizottságnak a keleti partnerség keretében folytatott bel- és igazságügyi együttműködésről szóló közleményével és a vonatkozó tanácsi következtetésekkel összhangban⁸ előrelépés várható a **jogszerű migráció lehetőségeinek előmozdítása** kapcsán a megfelelő szabályozási munka és a jogszabályok végrehajtása révén. Menekültügyi kérdésekben új jogszabályokat vezetnek be és adminisztratív struktúrákat és eljárásokat hoznak létre, biztosítva a hatékony védelmet. Az illegális migráció – beleértve a visszafogadást – elleni küzdelemre vonatkozó jogalkotási keret elkészül és hatékony végrehajtási intézkedéseket végeznek el.

Az **emberkereskedelem elleni küzdelem** megvalósul a vonatkozó nemzetközi egyezmények teljes körű végrehajtása révén, az integrált határigazgatással párhuzamosan, amelynek a bevált gyakorlatok és nemzetközi megállapodások jelentik az alapját. Jelentős előrehaladás figyelhető meg a szervezett bűnözés és a pénzügyi bűncselekmények elleni küzdelem terén, beleértve a terrorizmus finanszírozását, a tiltott kábítószer-kereskedelmet és korrupciót, valamint az adatvédelmet, hatékony jogszabályok kialakítása révén, amelyeket széles körű végrehajtási intézkedések támogatnak.

⁷ COM (2011) 564, A Bizottság közleménye a keleti partnerség keretében folytatott bel- és igazságügyi együttműködésről, Brüsszel, 2011. szeptember 26.

⁸ A keleti partnerség keretében folytatott bel- és igazságügyi együttműködésről szóló tanácsi következtetések, Brüsszel, 2011. december 13–14.

Regionális fejlesztés, mezőgazdaság és vidékfejlesztés

Hol tart most a keleti partnerség?

A regionális politika kapcsán párbeszéd zajlik Ukrajnával és a közelmúltban párbeszédet kezdeményeztek és munkaprogramokról állapodtak meg Grúziával és a Moldovai Köztársasággal. A regionális fejlesztéssel kapcsolatos nagy programok folyamatban vannak Ukrajnával és Grúziával, és tárgyalások folynak Örményország és Azerbajdzsán kormányával a vonatkozó regionális fejlesztési stratégiáikról, kísérleti jellegű regionális fejlesztési programok előkészítése érdekében. A Moldovai Köztársaság esetében az előkészületek végső fázisban vannak és a programot 2012-ben elindítják. A mezőgazdaság és a vidékfejlesztés területén ágazati párbeszédnek zajlanak az érintett albizottságokban a partnerségi együttműködési megállapodások keretében. A mezőgazdaság területén a partnerországokkal való együttműködés megerősítése érdekében a Bizottság megkezdte egy átfogó megközelítés kidolgozását az ágazat támogatása érdekében a mezőgazdaságra és vidékfejlesztésre vonatkozó európai szomszédsági programon keresztül (ENPARD).

2013 őszéig várható eredmények

A regionális fejlesztés terén előrelépés történik a munkaprogramok végrehajtása kapcsán, és párbeszédnek kezdődnek a többi érdekelt féllel. A legtöbb partnerországban a kísérleti jellegű regionális fejlesztési program a végrehajtási szakaszba lép. A **mezőgazdaságot és vidékfejlesztést illetően** a vonatkozó európai szomszédsági program elindítását célzó, az ágazat átvilágítását tartalmazó tanulmányokkal kapcsolatos előkészítő munka lezajlik. Előreláthatólag a mezőgazdaságra és vidékfejlesztésre vonatkozó európai szomszédsági program segíteni fogja a partnerországokat abban, hogy hatékonyabban működjenek a külföldi piacokon, teljes mértékben ki tudják használni a jövőbeli mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásokat, valamint ösztönözzék a hazai mezőgazdaságot. Ennek keretében a Bizottság intenzív párbeszédet folytat a partnerországokkal a hosszú távú mezőgazdasági és vidékfejlesztési stratégiák ösztönzése érdekében, szorosan együttműködve az érdekelt felekkel. Ennek érdekében tanulmány készül, hogy a partnerországokkal felülvizsgálják vidék- és agrárpolitikájukat és stratégiáikat, valamint közösen meghatározzák a jövőbeni támogatás lehetséges területeit, szilárd alapot teremtve a mezőgazdaságra és vidékfejlesztésre vonatkozó európai szomszédsági programok további meghatározására a kelet-európai partnerországokban. Ezzel párhuzamosan Grúziában a mezőgazdasági ágazatot érintő, 40 millió EUR összegű, „A mezőgazdasági ágazat támogatása – ENPARD Grúzia” elnevezésű nagy program véglegesítés alatt áll. További ENPARD együttműködési programokat mérlegelnek az idén nyáron elindítandó programozási művelet keretén belül a folyamatban lévő azon vidékfejlesztési programok értékelése alapján, mint amilyen a fent említett program Grúziában, valamint Azerbajdzsánban (mezőgazdaság és vidékfejlesztés) és a Moldovai Köztársaságban (a fejlődés ösztönzése a vidéki területeken) zajló programok.

Ezenfelül, az EU készen áll a tengerparti államokkal való közelebbi együttműködésre a **tengerpolitikával** kapcsolatban, többek között a halászati erőforrások fenntartható használata biztosítása érdekében.

Környezetvédelem és éghajlatváltozás

Hol tart most a keleti partnerség?

A környezetvédelem és éghajlatváltozás terén való együttműködés több témát ölel fel, például a környezetbarát gazdaságot, a biológiai sokféleséget, a közös környezeti információs

rendszer és a környezetvédelmi értékelést. Az alapvető cél a szabályozások közelítésének támogatása, az adminisztratív kapacitások és a végrehajtás erősítése, valamint többoldalú környezetvédelmi megállapodások végrehajtása.

2013 őszéig várható eredmények

A partnerországoknak jelentős előrelépést kell tenniük az EU alapvető környezetvédelmi jogszabályaihoz való közelítésre való felkészülés kapcsán. Javítják közigazgatási felépítésüket és előrelépést érnek el a környezetvédelmi adatgyűjtés átfogó rendszerének létrehozása terén.

5. AZ ÜTEMTERV MULTILATERÁLIS FEJEZETE

A keleti partnerség multilaterális jellegének célja, hogy támogassa és erősítse a partnerség bilaterális célkitűzéseit. Fórumként szolgál a partnerországok által az átalakulás, a reform és a modernizáció irányába tett lépésekkel kapcsolatos információk és tapasztalatok megosztásához. Az EU-val való integráció előmozdításának eszközeként lehetővé teszi a partnerek számára, hogy részesülhessenek a támogatási reform-erőfeszítések további eszközeiből, továbbá elősegítsék a jogszabályok összehangolását. Ahogy azt a varsói csúcstalálkozó nyilatkozata is megerősítette, a keleti partnerség további célja a stabilitás és a multilaterális bizalomépítés ösztönzése ott, ahol az elhúzódó konfliktusok továbbra is akadályozzák az együttműködésre irányuló erőfeszítéseket.

Az ütemterv ezen része szorosan figyelemmel kíséri a keleti partnerség többoldalú platformjainak kétéves munkaprogramja által meghatározott célkitűzéseket. Ezek a fórumok, amelyeken az uniós tagállamok és a partnerországok vezető tisztviselői vesznek részt, az alábbi tematikus kérdések kapcsán folytatnak politikai párbeszédet: demokrácia, jó kormányzás és stabilitás; gazdasági fejlődés, energiabiztonság; a civil társadalom bevonása, valamint a különböző országokban élő emberek közötti kapcsolatok elősegítése. Ezek kiegészítik az EU és a partnerországok közötti kapcsolatok bilaterális programját.

A keleti partnerség létrehozása óta az EU számos kiemelt kezdeményezést indított útjára, amelyeket rendszeresen megvitatnak a vonatkozó többoldalú platform keretén belül. Ezeknek az értékelését 2012 és 2013 között végzik el, és az EU át fogja gondolni a lehetséges új kiemelt kezdeményezéseket a keleti partnerség következő csúcstalálkozóját megelőző időszakban, a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó programozás általános keretében, amelyet 2014-től hajtanak végre.

A keleti partnerségről folytatott informális párbeszédet indítanak útjára, amely újabb eszközként szolgál a bilaterális és multilaterális folyamatok közötti kapcsolat megerősítéséhez, a keleti partnerséggel kapcsolatos közös szerepvállalás érzésének erősítéséhez, valamint a regionális dinamika előmozdításához. Ezek a kétéves informális multilaterális párbeszédet a partnerországok külügyminiszterei, valamint az EU Főképviselője/alelnöke és a szomszédsági politikáért felelős biztos között lehetőséget biztosítanak a partnerországok fejlődéséről és a reformfolyamatok kapcsán elért előrehaladásról szóló, miniszteri szintű informális megbeszélésekhez, továbbá biztosítják a keleti partnerség ütemterve végrehajtásának nyomon követését. Ez a keret továbbá biztosítja az informális párbeszédet az érintett ágazati miniszterek és az uniós biztosok között, amelyek célja az EU és a kelet-európai partnerországok közötti multilaterális ágazati együttműködés megerősítése.

- **Demokrácia, jó kormányzás és stabilitás**

Hol tart most a keleti partnerség?

Némi előrelépés figyelhető meg az alábbi területeken: korrupció elleni küzdelem, demokrácia és emberi jogok, az igazságszolgáltatás működése, számítástechnikai bűnözés és a választási előírások javítása. A demokráciával, jó kormányzással és stabilitással foglalkozó platform a közelmúltban indított útjára új szakértői fórumokat a **közigazgatási reformról és a migrációról és menekültügyről**, és kétéves munkatervet fogadott el. A platform arra vonatkozóan dolgoz ki elképzeléseket, hogy hogyan lehet javítani a bűnüldöző szervek közös megközelítéseit a **határon átnyúló bűnözés** csökkentése érdekében, és hogyan lehetne a **közös biztonság- és védelempolitikával kapcsolatos kérdések** terén együttműködést kezdeményezni.

2013 őszéig várható eredmények

Jelentős előrehaladást kell elérni a 2012 és 2013 közötti időszakra vonatkozó jelenlegi munkaprogram fő célkitűzéseinek végrehajtása terén, beleértve a két vonatkozó **kiemelt kezdeményezést**. Az **integrált határigazgatással** kapcsolatos kiemelt kezdeményezéshez kötődő tevékenységek eredményeképp 700 határőr és vámtisztviselő számára kell képzést biztosítani, valamint a partnerországok határain zajló konkrét kísérleti projektek végrehajtását meg kell kezdeni. **A polgári védelem terén a természeti és ember okozta katasztrófák megelőzésére, az azokra való felkészülésre és reagálásra** irányuló kiemelt kezdeményezésnek jelentős előrelépést kell elérnie az elektronikus kockázati atlasz létrehozásával, valamint ajánlásokat kell tennie a partnerországok megelőzésre, felkészülésre és reagálásra vonatkozó kapacitásainak fejlesztésére.

Az EU által finanszírozott keleti partnerség programján keresztül az Európa Tanáccsal való szoros együttműködés révén, a demokrácia, a jó kormányzás és a stabilitás platformjának és a kapcsolódó szakbizottságok tevékenységeinek hozzá kell járulnia az **európai szabványoknak való megfeleléshez a választások, az igazságszolgáltatási reform, és a korrupció elleni küzdelem területén, továbbá erősítenie kell a számítástechnikai bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó kapacitásokat**. Lépéseket kell tenni az **ombudsmanok intézményeinek erősítésére**. A **közigazgatási reform** terén való előrelépésnek a 2012 és 2013 közötti időszakban lezajló csereprogramok, képzések, szemináriumok és workshopok eredményeként kell végbemennie. A **határokon átnyúló együttműködési programok** és kísérleti jellegű **területi együttműködés** révén biztosított támogatásnak, a Helyi és Regionális Hatóságok Konferenciájának és a közigazgatási reformmal foglalkozó panel tevékenységeinek eredményeképp a partnerországok kapacitásának erősödnie kell regionális és helyi közigazgatási szinten.

A **migráció és menekültügy új fórumának meg kell erősíteni** a menekültügyi és migrációs rendszereket a bevált gyakorlattal összhangban. A **bűnüldöző szervek közötti együttműködést** erősíteni kell az EuroEast Rendőrség projekt elindítása révén. El kell indítani a nemzetközi biztonsági kérdésekkel és a közös biztonság- és védelempolitikával kapcsolatos együttműködés fokozására irányuló információcserét.

- **Gazdasági integráció és az uniós politikákhoz való közelítés**

Hol tart most a keleti partnerség?

A gazdasági integrációról és a szakpolitikák uniós politikákhoz való közelítéséről szóló platform segítette a partnerországoknak a kereskedelem és a kereskedelemhez kapcsolódó szabályozások összehangolására, a beruházási légkörre és a kkv-k fejlesztésére irányuló

erőfeszítéseit. A mély és átfogó szabadkereskedelmi térségről szóló megállapodásokhoz kapcsolódó, a platform kereskedelmi és a kereskedelemre vonatkozó szabályozási együttműködése számos területet érint, hogy segítse a keleti partnerség bilaterális kapcsolatai keretén belül zajló kereskedelmi tárgyalásokat. A **környezetvédelemmel és az éghajlatváltozással foglalkozó munkacsoport** az uniós környezetvédelmi jogszabályokhoz való közelítésre, a környezetbarát gazdaságokra, valamint az éghajlatváltozás kérdésére összpontosít. A platform létrehozott egy munkacsoportot, amely a **kkv-politikával** foglalkozik, és ösztönzi a **közvetlen üzleti kapcsolatok** előmozdítását. 2011-ben létrejött a **közlekedéssel foglalkozó munkacsoport** a szomszédos országokkal való közlekedési kapcsolatok erősítésére, a vonatkozó bizottsági közleményben meghatározott intézkedések végrehajtásának elősegítése által.⁹Mérlegelik egy, a foglalkoztatási és szociális politikával foglalkozó munkacsoport létrehozását.

2013 őszéig várható eredmények

Az ezen a területen végzett munka hozzájárul a partnerországok jogszabályainak és a kereskedelemmel és az ahhoz kapcsolódó vonatkozó uniós vívmányok fokozatos közelítéséhez, a jelenlegi vagy jövőbeli mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásokról szóló tárgyalások és azok végrehajtásának keretében. A **vámügyi együttműködés** eredményeképp rugalmasabb és biztonságosabb kereskedelmi útvonalak alakulnak ki, javulnak a kockázatkezelési rendszerek és a támogatás az átfogó vámmmodernizáció érdekében, beleértve az uniós szabványokhoz való közelítést a partnerországokban, és a csalás, különösen a cigarettacsempészet elleni küzdelmet. A **kis- és középvállalkozások** kapcsán való együttműködésnek, beleértve a kiemelt kezdeményezéseket, a tanácsadói szolgáltatásokhoz és a beruházás-finanszírozáshoz való jobb hozzáférést kell biztosítani. Az **információs társadalom** terén létrehozzák a keleti partnerség szabályozói hálózatát. A **szállítás** kapcsán az erőfeszítéseket a piaci integráció fokozására és az összeköttetések javítására kell összpontosítani, elősegítve ezáltal a személy- és a teheráru-szállítást. A **környezetvédelemmel és éghajlatváltozással** kapcsolatos fokozottabb párbeszéd elősegíti az EU környezetvédelmi jogszabályaihoz való közelítést, továbbá támogatást biztosít a nemzeti kibocsátás-kereskedelmi rendszerek felépítéséhez és az éghajlatváltozással foglalkozó kísérleti jellegű projektek elvégzéséhez. Az adópolitikák harmonizálásáról és az adózást érintő jó kormányzásról szóló párbeszéd folytatódik. A **foglalkoztatási és szociális politikáról** szóló párbeszédet kezdeményeznek, amelynek célja a foglalkoztatással, szociális védelemmel és a társadalmi integrációra vonatkozó politikákkal kapcsolatos információcsere, bevonva a közszolgáltatásokat és a szociális partnereket, mint érdekelt feleket. Az EU és a partnerországok folytatják a magas színvonalú **statisztikák** támogatásával és terjesztésével kapcsolatos együttműködést.

Az **EBB-vel** (Európai Beruházási Bank), az **EBRD-vel** (Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank) és más **európai pénzügyi intézetekkel** való fokozottabb együttműködés hozzájárul az uniós finanszírozás hatékonyabb felhasználásához, nevezetesen a kulcsfontosságú közlekedési összeköttetési projektek esetében, beleértve az EBB keleti partnerségi eszközét. Az EU további lehetőségeket alakít ki kockázatitőke-műveletek és garanciarendszerek támogatására a keleti szomszédságpolitika keretén belül az EBB-vel, az EBRD-vel és más európai pénzügyi intézményekkel, a Délkelet-Európáért Európai Alap (EFSE) és a kis- és középvállalkozási (kkv) eszköz számára biztosított uniós támogatásból származó biztató tapasztalatokra építve.

---

⁹ COM(2011) 415, A Bizottság közleménye: „Az EU és a szomszédos régiók között a közlekedés terén zajló együttműködés új megközelítése”, Brüsszel, 2011. július 7.

- **Energiabiztonság**

Hol tart most a keleti partnerség?

Az energiabiztonsággal foglalkozó munkacsoport négy fő célkitűzés elérésén dolgozik: a keretfeltételek és a szolidaritás erősítése, infrastruktúra-fejlesztés, az ellátás összekapcsolása és diverzifikációja, az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások használatának előmozdítása; keretszabályok és az energiapolitikák közelítése. A varsói csúcstalálkozó nyilatkozatának útmutatásai alapján a munkacsoport 2012 és 2013 közötti időszakra vonatkozó munkaterve olyan tevékenységeket is tartalmaz, amelyek célja a nukleáris biztonságra vonatkozó szabályozási keret kialakítása és megerősítése.

2013 őszéig várható eredmények

A 2012 és 2013 közötti időszakban a munkát az együttműködés fokozására kell összpontosítani a **versenyképes energiapiacok és az uniós piac integrálása érdekében**, az energiaszektor átfogó reformjai révén (politikák, jogszabályok végrehajtása és szabályozás). Folytatódnak az energiaellátás diverzifikálásának elősegítését célzó erőfeszítések is. Komoly erőfeszítéseket tesznek az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások használatának támogatása érdekében. Mindegyik területen a **regionális villamosenergia-piaccal, az energiahatékonysággal és a megújuló energiával kapcsolatos kiemelt kezdeményezések** az INOGATE programon és a Polgármesterek Szövetségén keresztül hozzájárulnak ezen fő célkitűzések teljesítéséhez.

A **nukleáris biztonság erőteljesebb kultúrájának ösztönzését** és egy határozott, jogilag kötelező szabályozási keret kialakítását célzó erőfeszítések részeként, összhangban a nemzetközi szerződésekkel és egyezményekkel, az érintett partnerországok várhatóan 2012 folyamán befejezik a stresszteszt elvégzését.

- **Az emberek közötti kapcsolattartás**

Hol tart most a keleti partnerség?

Az emberek közötti kapcsolatokkal foglalkozó munkacsoport támogatja az EU és a partnerországok polgárai közötti kapcsolattartást, különös tekintettel a diákokra, egyetemi oktatókra, kutatókra, fiatalokra és a kulturális élet szereplőire. Az uniós tagállamok és a partnerországok párbeszédet kezdtek számos politikára vonatkozóan, beleértve a fiatalokat és a kultúrát. Az együttműködést számos új és már meglévő uniós együttműködési program keretein belül és azok kapcsán alakítják ki, az oktatás, felsőoktatás, kutatás és innováció, fiatalok és a kultúra területén. Figyelmet fordítanak a modernizációval kapcsolatos kérdésekre, kapacitásépítésre a kutatás és innováció terén, a diákok, tanárok, kutatók és fiatalok mobilitására. A munkacsoport továbbá népszerűsíti az EU-val való együttműködési kapcsolat kialakítását a kutatás valamennyi területén, beleértve a kutatási infrastruktúrákat.

2013 őszéig várható eredmények

Az emberek közötti kapcsolatok előmozdítását célzó együttműködésnek azt kell eredményeznie, hogy a partnerországok diákjai és tanárai nagyobb számban vesznek részt az **EU nemzetközi felsőoktatási együttműködési programjaiban**.

Várhatóan több mint 2 300 ösztöndíjat ítélnek oda a partnerországok diákjainak és egyetemi oktatóknak az Erasmus Mundus program keretén belül 2012-ben és 2013-ban. A felsőoktatási rendszerek összehangolása, az iskolák közötti együttműködés elősegítése és az együttműködő tanulás mértéke szintén erősödni fog. A partnerországok előnyére válik az **EU Fiatalok lendületben elnevezésű programjában** való fokozott részvétel (a nagyméretű keleti partnerségi ablak kialakítása révén). A partnerországokban növekedni fog az ifjúságpolitikával foglalkozó tisztviselők és a civil társadalom szereplőinek kapacitása. A **kultúra területén történő együttműködés** erősödik a keleti partnerség kulturális programja és a fokozott szakpolitikai párbeszéd segítségével, beleértve a szakértői szintű szemináriumokat, valamint a politikai döntéshozókat és a kulturális élet szereplőit összehozó magas szintű rendezvényt, amelyre 2013-ban kerül sor. Az ilyen jellegű együttműködés segíti a tudatosság növelését a partnerországokban a kultúrában rejlő és a gazdasági és társadalmi fejlődésre vonatkozó lehetőségeket illetően, valamint fokozza a minisztériumok közötti együttműködést a kulturális kérdések kapcsán. Együttműködést kezdeményeznek az **audiovizuális ágazatban**, bevonva a politikai döntéshozókat és a szakma képviselőit.

2012-ben és 2013-ban növekedni fog az EU 7. kutatási keretprogramjában való részvétel a **kutatási kapacitás építése** és a finanszírozási lehetőségekkel kapcsolatos tudás fokozott terjesztése révén, különösen a helyileg kijelölt kapcsolattartási pontok, valamint a kutatási javaslatok független szakértői értékelésével kapcsolatos bevált gyakorlat megosztása által. Fejlesztik a partnerországok nemzeti kutatási és oktatási hálózatait és a GEANT közötti kapcsolatokat. 2012 és 2013 folyamán az erőfeszítéseket a közös tudásbázis és innovációs térség létrehozására összpontosítják.

6. A KELETI PARTNERSÉG CÉLKITŰZÉSEINEK VÉGREHAJTÁSA: EGYÜTTMŰKÖDÉS MÁS ÉRDEKELT FELEKKEL

A keleti partnerségen belül jelentős figyelmet fordítanak a társadalom valamennyi csoportjával való együttműködésre.

A **civil társadalmi fórumot** 2009-ben hozták létre, hogy elősegítse a civil társadalmi szervezetek részvételét a partnerség megvalósításában. A fórum szerepét valamennyi uniós tagállam és kelet-európai partnerország elismerte, azon döntés eredményeképp, hogy a civil társadalmi fórum képviselőit állandó résztvevőként meghívták a 4. keleti partnerség többoldalú platformjaiba. A fórum stratégiája, amelyet éves ülésén Poznanban fogadtak el (2011. november), elősegíti, hogy a civil társadalom erőfeszítéseit a partnerség munkájára összpontosítsák. Létrejöttek a civil társadalmi fórum nemzeti platformjai, amelyek hozzájárulnak a keleti partnerség céljaival foglalkozó nemzeti szintű vitához a partnerországokban. Az EU szomszédos országaiban lévő civil társadalmi szervezeteknek biztosított támogatás növelése érdekében 2011 szeptemberében létrehoztak egy új **Szomszédosságpolitikai Civil Társadalmi Eszközt**, amely valamennyi szomszédos országot lefed egy 26 millió EUR kezdeti költségvetéssel 2011-re vonatkozóan, és hasonló összegeket terveznek 2012-re és 2013-ra. Ezenfelül, a **Demokráciáért Európai Alapítvány** (EED) létrehozásának fő elveiről 2011 decemberében a Miniszterek Tanácsa állapodott meg. Az EED, amely kezdetben, azonban nem kizárólag az EU szomszédos országaira összpontosít, további támogatást biztosít a régióban a demokrácia iránt elkötelezettek számára. Az **Európai Gazdasági és Szociális Bizottság** (EGSZB) fontos szerepet tölt be és hozzájárul a keleti szomszédok civil társadalmaival folytatott párbeszédhez. Elősegíti továbbá a munkáltatói szervezetekkel és szakszervezetekkel folytatott párbeszéd fokozását. Az EU, valamint a

partnerországok civil társadalmi képviselői részvételével zajló rendszeres ülések ösztönzése is szerepel a tárgyalások alatt lévő társulási megállapodásokban.

A 2011 májusában létrehozott **EURONEST Parlamenti Közgyűlés** összehozza a partnerországok parlamenti képviselőit és az Európai Parlament képviselőit. Ez hozzájárul a keleti partnerség megerősítéséhez, fejlődéséhez és láthatóságához, ez az intézmény felelős a parlamenti konzultációért, valamint a partnerség felügyeletéért és nyomon követéséért. Létrehozása óta az EURONEST számos intézkedést hozott a keleti partnerség napirendjén lévő parlamenti viták racionalizálása érdekében.

A 2011 szeptemberében létrehozott, a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak konferenciája (**CORLEAP**) lefektette a partnerség regionális dimenziójának alapjait. A CORLEAP további fejlesztése elősegíti a megfelelőbb kapcsolatot a nemzeti hatóságok és a polgárok között a keleti partnerség célkitűzéseink teljesítése kapcsán.

A keleti partnerség gazdasági fóruma, amelyet 2011 szeptemberében indítottak útjára Sopotban, lehetővé teszi az EU és a partnerországok üzleti közösségei számára, hogy továbbfejlesszék a fórumot, különösen most, hogy a DCFTA-tárgyalások lezárultak egy partnerországgal és számos többi országgal folyamatban vannak.

A keleti partnerség szintén részesül az **Európa Tanács** szakértelmének előnyéből, amely intézmény végrehajtja az EU által finanszírozott **Európa Tanács keleti partnerség programot**.

A mélyreható politikai reformok támogatása, valamint a kelet-európai partnerországokat az EU-hoz kötő nagyméretű infrastrukturális projektek megvalósítása, a fejlődés megindítása és a kulcsfontosságú energiaügyi, környezetvédelmi és közlekedési kihívások kezelése érdekében, az **EBB**, valamint egyéb regionális és nemzeti fejlesztési bankok, mint például az **EBRD** további finanszírozást biztosítanak, hogy megalapozzák a növekedést és munkahelyteremtést.

A keleti partnerség kontextusában egy **információs és koordinációs munkacsoport** összehozza a nem uniós partnereket és a nemzetközi pénzügyi intézményeket a keleti partnerséggel kapcsolatos információcsere és a donorok koordinációjának előmozdítása érdekében.

7. AZ ÜTEMTERV VÉGREHAJTÁSÁNAK NYOMON KÖVETÉSE

Az ütemterv célja, hogy gyakorlati eszközként szolgáljon a keleti partnerség kapcsán elért fejlődés nyomon követésére és értékelésére. Az ütemterv olyan, az uniós tagállamoknak és a kelet-európai partnerországoknak szánt dokumentumokból áll, amelyek felvázolják a közösen elfogadott célkitűzéseket, a partnerországok szükséges politikai lépéseit, és az EU által az ezen lépések és várt eredmények elérése érdekében kiterjesztett támogatást. Az ütemterv intézkedéseket tartalmaz, amelyek segítségével 2013 őszéig konkrét fejlődést lehet elérni.

Az EU és a partnerországok közösen értékelik a keleti partnerség keretén belül elért fejlődést a keleti partnerség külügyminisztereinek éves ülésein. A keleti partnerséggel kapcsolatos informális párbeszéd, amelyekre évente kétszer kerül sor miniszteri szinten, lehetőséget teremtenek az ütemterv végrehajtásával kapcsolatos véleménycserére és konkrét ágazati aspektusok megvitatására.

A varsói csúcstalálkozó nyilatkozata felhatalmazta a civil társadalmat, hogy vegyen részt a demokrácia, a fenntartható társadalmi-gazdasági fejlődés, a jó kormányzás és a jogállamiság támogatásában. A civil társadalom várhatóan elősegíti a partnerországok átalakulását a reformok és a keleti partnerség értékeinek támogatásán keresztül.

A civil társadalom hozzájárulása szintén döntő fontosságú a partnerség végrehajtásának és a partnerországokban zajló reformok ütemének nyomon követése szempontjából az éves értékelési jelentéseken keresztül.

A civil társadalmi fórum és annak nemzeti platformjai (együttműködés, amely tovább fog erősödni az Unió küldöttségei által elindított strukturált párbeszéd révén), valamint az EURONEST Parlamenti Közgyűlés és a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak éves konferenciája (CORLEAP) éppen ezért várhatóan nagyobb szerepet tölt be a partnerség célkitűzéseinek elérésében és az ütemterv végrehajtásának nyomon követésében.

Erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy fokozzák a keleti partnerség láthatóságát, támogatva ezáltal a keleti partnerség célkitűzései végrehajtásának nyomon követését.

8. NYOMON KÖVETÉS

Az ütemterv kialakítása során mérlegelésre kerültek az uniós tagállamok, a kelet-európai országok és a civil társadalom képviselőinek a számos konzultáció során megfogalmazott javaslatai.

Az együttműködést igénylő gyakorlatra építve az ütemterv várhatóan hatékony és dinamikus eszközként fog szolgálni a keleti partnerség célkitűzései teljesítésének támogatásában.

A keleti partnerség ütemtervét 2012 májusában elfogadta a Főképviseelő és az Európai Bizottság, ezt követően a keleti partnerség külügyminisztereinek éves találkozásán vitatják meg, amelyre a tervek szerint 2012 nyarán kerül sor.